

Obsah

Úvod	9
1 O aplikaci vědy ve škole	11
2 Historie metod	25
Historie vzniku vědeckého vzdělávání normálních dětí	39
Podmínky prvního experimentu – jeho první úspěchy	42
3 Vyučovací metody používané v Domech dětí	45
Fyzický růst	46
Prostředí	50
Praktická pozorování	52
Kázeň a volnost	53
Obtíže s kázní ve školách	55
Nezávislost	60
Odměny a tresty dětí	63
O svobodě	66
4 Příroda ve výchově	69
Role přírody ve vzdělávání	75
Zájem o druhé	75
Mylné představy o zahradách	76
Nejoblíbenější práce dětí	77
Jednoduchost	78
Naše zahrada	78
5 Pohybová výchova	81
Rudý člověk a bílý člověk	81
Kázeň a tělesná výchova	83
Práce a tělocvik	86
Práce dětí	87
Hlasy	88
Nadání	89
Důkladnost	89
Vnímavý věk	90
Analýza pohybu	91

Ekonomika pohybů	92
Pomůcky pro nácvik dovedností – zapínací rámy	92
Další aktivity praktického života	93
Koordinace pohybů – chůze po linii	94
Další varianty chůze po linii	95
Cvičení ticha	95
Další možnosti uplatnění	96
Svobodný život	97
Praxe	97
Uspořádání úkonů	98
Tělocvik a hry	100
Svoboda volby	101
6 Pomůcky pro smyslový rozvoj	103
Rozeznávání jednotlivých vlastností pomůcek	105
Základní vlastnosti didaktického materiálu	106
7 Cvičení	111
Jak by měl učitel prezentovat pomůcky – porovnání s klasickým systémem	111
Jak povzbudit dítě k práci se smyslovými pomůckami – kontrast, shodnost, stupňování	117
8 Rozlišování zrakem a sluchem	127
Zdokonalování vnímání rozměrů pouhým zrakem	127
Síla a svalová paměť	130
Pomůcky pro rozeznávání barev	131
Smyslová znalost geometrie	133
Cvičení pro rozpoznávání zvuků	139
Ticho a cvičení ticha	142
9 Výuka smyslového vnímání – závěry	147
10 Učitel	153
11 Technika výuky	157
První etapa – Úvod do práce s pomůckou	157
Druhá etapa – Vyučovací lekce (tři fáze)	159
Praktické využití – metodika používání pomůcek	162
Vedení dítěte	164
12 Poznámky k předsudkům	169
Měřítka	175
Duševní řád	177

13 Rozvoj dítěte	179
Ticho – zhmotnělé abstrakce	179
Porovnání vzdělávání normálních dětí a dětí s mentálním postižením	182
Porovnání našeho systému vzdělávání normálních dětí a experimentální psychologie	185
Zjemňování smyslů opakovaným procvičováním	187
14 Psaný jazyk	191
Klasické způsoby výuky čtení a psaní	192
15 Mechanismus psaní	209
Analýza pohybů ruky při psaní	210
Přímá příprava na psaní	213
Myšlení osvobozené od mechanismů	222
Sestavování slov	224
16 Čtení	237
Hra s čtením slov – první čtení	239
Cvičení s označenými kartami – fonetické čtení	242
Opačné cvičení	243
Čtení vět	244
17 Řeč dítěte	249
Třístupňová lekce výuky abecedy	257
Poruchy řeči vzniklé nedostatkem výchovy	261
18 Výuka počtů a úvod do aritmetiky	269
19 Další vývoj v aritmetice	283
20 Kreslení a výtvarná umění	287
21 Úvod do hudby	293
22 Náboženská výchova	301
23 Kázeň v Domech dětí	309
24 Naše dojmy, pocity a závěry	327
25 Vítězné tažení	331
26 Stupně obtížnosti, pořadí při předkládání pomůcek	337
Dodatek	339
Doslov k novému vydání	349